

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

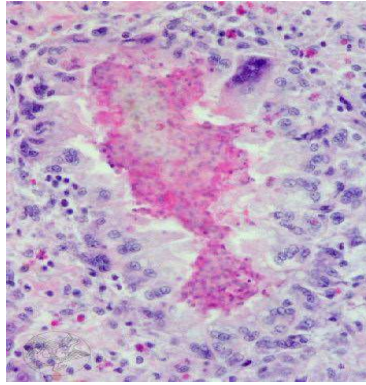

Рис. 4. Гістоструктура колігранульоми.

За лімфоїдного лейкозу спостерігають блідість гребінця та сережок, іноді здуття живота за рахунок великого збільшення розмірів печінки. При некропсії виявляють дифузні або вузлуваті саловидні новоутворення у багатьох органах, найчастіше – в печінці, селезінці, нирках, серці та яєчниках, можливі вогнищеві та дифузні пухлинні ураження серця.

Аспергільозу властива задишка, форсоване, напружене та важке дихання, іноді хрипи та ціаноз. За гострої форми виявляють серозно-фібринозну пневмонію, за вузликової – в легенях чисельні щільні білувато-сірі або жовтуваті вузлики.

Реакція за Ціль-Нільсеном забарвлює кислотостійкі мікобактерії у червоний колір, що дозволяє розрізнити колігранулематоз та туберкульоз у сумнівних випадках.

Колібактеріоз призводить до високої захворюваності та смертності, виробничих втрат та вибракування туш, а також до ризику передачі інфекції людині через їжу. Колібактеріозу можна запобігти шляхом управління стресорами, заходами біобезпеки та вакцинацією проти колібактеріозів або пов'язаних вірусних інфекцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Guabiraba R., Schouler C. Avian colibacteriosis: still many black holes. FEMS Microbiol. Lett. 2015. 362 p. DOI:10.1093/femsle/fnv118.
2. Lutful Kabir S.M. Avian colibacteriosis and salmonellosis: a closer look at epidemiology, pathogenesis, diagnosis, control and public health problems. Int. J. Environ. Res. Public Health. 2010. 7. P. 89–114. DOI: 10.3390/ijerph7010089.
3. Damodaran S., Thanikachalam M. Coligranuloma in fowls. The Indian Veterinary Journal. 1972. 49. P. 32–35.
4. Hamilton C.M., Conrad R.D. Extreme mortality in Hjærre's disease (coligranuloma) in chickens. Journal of the American Veterinary Medical Association. 1958. 132. P. 84–85.
5. Markland S.M., LeStrange K.J., Sharma M., Kniel K.E. Old friends in new places: investigating the role of extraintestinal Escherichia coli in enteric and foodborne diseases. Zoonoses Public Health. 2015. 62. P. 491–496. DOI:10.1111/zph.12194.

УДК 619:616.995.132.8:636.7

ПЕРЕТЯТКО А.Л., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ ДИРОФІЛЯРІОЗУ – НЕБЕЗПЕЧНОГО ЗООНОЗУ

Дирофіляріоз собак все частіше з кожним роком зустрічається в собак, котів, а також у людей в різних областях України. Схема лікування тварин із застосуванням Сімпаріки ТРІО, Івермектину, Декса-келу, Доксоцикліну та Нерпатіале Forte виявилася ефективною.

Ключові слова: домашні тварини, дирофіляріоз собак, діагностичні дослідження, лікувальні заходи, сімпаріка тріо.

Дирофіляріоз – широко розповсюджене захворювання в Америці, Африці, Австралії, Південно-Східній Азії. На Європейському континенті розповсюдження даного гельмінтозу спричинив завіз домашніх тварин, особливо собак, із цих територій [1, с. 21].

В нашій країні щорічно реєструють майже 0,5 млн. осіб з паразитарними хворобами. В Україні захворюваність на дирофіляріоз людей носить спорадичний характер, але кількість виявлених за останні роки хворих зростає (порівняно з 1996 роком захворюваність у 2010 році підвищилася в 52 рази) [1, с. 21]. Це пов'язано із значним розповсюдженням паразитів серед тварин, широким видовим спектром його переносників, сприйнятливими кліматичними умовами для розвитку проміжних живителів, високими адаптаційними можливостями гельмінтів [2, с. 10; 3, с. 127].

Проблема дирофіляріозу потребує більшої уваги серед фахівців ветеринарної медицини в напрямку вивчення епізоотичної ситуації серед тварин, які можуть слугувати джерелом зараження людей. З огляду на те, що даний небезпечний зооноз може спричинити тяжке захворювання не тільки у тварин, а і у людини, актуальність обраної тематики не викликає сумніву.

Метою роботи було вивчити поширення дирофіляріозу в різних областях України за даними літератури та з'ясувати ефективність застосованої терапевтичної схеми хворим собакам у ветеринарній клініці «Шанс» м.Черкаси.

Матеріалом для дослідження були хворі на дирофіляріоз собаки – пацієнти ветеринарної клініки «Шанс» міста Черкаси.

При виконанні роботи опрацьовували дані літератури щодо дирофіляріозу та використовували наступні методи досліджень: клінічний (проводили огляд тварини), епізоотологічний (збирали анамнез) та лабораторний (досліджували мазок крові на мікрофілярії).

Провели відбір венозної крові та дослідили методом товстої краплі на предметному скельці, яке накривали покривним.

Схема лікування хворих собак включала наступні препарати: Сімпаріка ТРІО (ДР сароланер, моксидектин, пірантел ембонат) внутрішньо, 1 т./міс.; Івермектин (15 мг/кг живої маси (0,05 мл) 1 раз в тиждень), 2 тижні поспіль, підшкірно; Декса-кел 0,1–0,2 мг/кг живої маси (0,05–0,1 мл/кг підшкірно); Доксидиклін внутрішньо у дозі 100 мг, по 1 капсулі 2 рази на день, 15 днів поспіль; Нератіале Forte для собак внутрішньо по 1 табл./15 кг маси тіла.

Результати досліджень. Відмічено, що завіз в Україну собак із Південної Європи та Азії призвів до значного збільшення кількості уражених дирофіляріозом собак та людини. За даними центральної СЕС МОЗ України в державі з 1975 по 2009 рік було зареєстровано понад 800 випадків дирофіляріозу людини. До 1997 р. були поодинокі випадки, у 1997 р. вже – 3 %, у 1999 – 21,2 %, у 2002 р. – 55 % [1, с. 21; 2, с. 36].

За даними відділу медичної паразитології Центральної СЕС МЗ України у людей в 1975–1995 рр. реєстрували 50 випадків дирофіляріозу, у 1996–2000 рр. – 41, у 2001–2002 рр. – 77 випадків, 2002 – 52, 2003 – 25, 1975–2005 – 434 випадки. В Запорізькій, Донецькій, Дніпропетровській областях, АР Крим, виявлено 57 % випадків дирофіляріозу людей в Україні. На 1.01.04 р. в Україні було зареєстровано 250 випадків дирофіляріозу у людини [2, с. 16].

У Дніпропетровській області дирофіляріоз почали реєструвати щорічно з 2001 року від поодиноких до 15 випадків щорічно. Дирофіляріоз розповсюджений на 50 % території області [3, с. 127; 4, с. 37].

У Чернігівській області перші випадки захворювань на дирофіляріоз відомі з 1992 року. З 2000 року тут щорічно реєстрували хворобу. На 1.01.2010 року в області виявлено 72 хворих, з яких 52 жінки та 20 чоловіків. За даними фахівців ветеринарної медицини у 2003–2009 рр. в області з обстежених 1449 собак та 146 котів виявлені личинки в крові у 80 собак (5,5 %) та 2 котів (1,4 %), а це джерела для зараження людини через комарів, умови для виплоду яких є в усіх населених пунктах [4, с. 36].

В Одеській області спорадично реєструють випадки захворювання собак на дирофіляріоз. З 1969 до 1996 року було виявлено лише 8 хворих людей. За 13 років до 2010 р. зареєстровано 54 випадки [2, с. 16].

У місті Київ вперше діагноз на дирофіляріоз встановлений у 1967 році. За період 2005–2009 років серед киян зареєстровано 57 випадків дирофіляріозу (24 чоловіки та 33 жінки). За даними Київського міського управління державної ветеринарної медицини з 1998 по 2001 рік у клініках Києва діагностовано біля 80 випадків дирофіляріозу собак. У Києві виявили у 1999 р. – 15 випадків, у 2000 р. – 130, 2001 – 188, 2002 – 354 випадки, 2003 – 600 випадків. В 2005 році було зареєстровано 538 випадків дирофіляріозу собак, а в 2007 – 390, у 2013 р. виявили 291 випадок захворювання собак на дирофіляріоз [5, с. 43].

За даними Полтавської санепідемстанції з 2000 по 2002 рр. було зареєстровано 7 випадків дирофіляріозу людини, а при дослідженні в Полтавській області 93 собак у 51-ї реєстрували дирофіляріоз (EI = 54,84 %, II = 2–60 личинок в 1 мл крові) [2, с. 26].

У Харкові личинки дирофілярій були знайдені у 26 зі 174 собак [2, с. 18].

Також хворобу реєструють в Херсонській, Миколаївській, Сумській та інших областях України.

Після діагностики ми застосували розроблену схему лікування за дирофіляріозу собак – пацієнтів ветеринарної клініки «Шанс» м. Черкаси.

Через 15 днів від початку лікування при лабораторному дослідженні у полі зору мікроскопа не було знайдено мікрофілярій, отже терапевтична схема виявилася ефективною за даного захворювання.

Висновки. 1. Дирофіляріоз собак зустрічається в різних областях України. Це сприяє захворюванню людей на даний зооноз. 2. Застосована схема лікування із використанням Сімпаріки ТРІО та Івермектину в комплексі з патогенетичною терапією виявилася ефективною, оскільки призвела до одужання собак.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борисенко В. С. Дирофіляріоз у Придніпров'ї. Проблеми та шляхи їх подолання. Матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 21–24.
2. Соловійова Л. М., Артеменко Л. П., Антіпов А. А., Бахур Т. І. Дирофіляріоз: навчальний посібник. Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук», 2018. 56 с.
3. Soloviova L. N. Prevalence, clinical signs and treatment of Dirofilariosis dogs. Збірник матеріалів XVI міжнародної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів і студентів «Актуальні проблеми ветеринарної медицини». Київ, НУБіП. 2017, 19–20 квітня. С. 127.
4. Донець М. П., Нестеренко Н. П. Захворюваність на дирофіляріоз у Чернігівській області. Матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 36–37.
5. Аналіз епідситуації з дирофіляріозу в місті Києві / Колос Л. А., Хархун Т. О., Погорелова О. М. та ін. Матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 42–44.

УДК 636.7.09:615.284:616.995.135

ГОНЧАРЕНКО Ю.І., магістрантка

Наукові керівники – **ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук, **ШАГАНЕНКО В.С.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ АНТИГЕЛЬМІНТИКАМИ ДЛЯ СОБАК ЗА НЕМАТОДОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ

У тезах представлено арсенал антигельмінтиків нематоцидної дії на фармацевтичному ветеринарному ринку України проти кишкових гельмінтозів у собак.

Ключові слова: антигельмінтики, протипаразитарні препарати нематоцидної дії, кишкові гельмінтози, зоонози, собака.